

1907
in arta
plastică

MEMORIA CULORII

SCHWEITZER CUMPĂNA 1907

NAUM GORGESCU 1907

SIMBĂȚĂ SEARA — LA REUNIUNILE STUDENȚESTI DIN CAPITALĂ

INIȚIATIVA ȘI FANTEZIA ÎN UMBRA COMODITĂȚII

„In căminele complexului „Regie” al Institutului politehnic din București 3000 de studenți și-au pus simbăta seara întrebarea: Unde mergem astăzi seară? Preocupat să discearnă din multitudinea manifestărilor culturale-artistice și distractive ale Bucureștiului pe cele mai valoroase, care să corespundă preferințelor și exigențelor universitare, fiecare student încerca să se informeze unde ar putea să-și petreacă seara. Dar în nici unul din holarile celor opt blocuri ale complexului nu se găseau afișe care să facă recomandări în legătură cu cele mai bune spectacole, concerte și expoziții, să anunțe acțiunile organizate în facultăți și la cluburile studențești. Citeva discuții cu studenții ne-au certificat utilitatea unei asemenea activități de informare pe care comisiile culturale ale asociațiilor și comitetelor de cămin ar trebui să o desfășoare. Așadar... Unde mergeți astăzi seară? Nu știu dacă este ceea la club... Prefer să rămân acasă și să citesc, decât să bat drumul de-a-baia până acasă (Marius Nistor — Facultatea de

tehnologia construcțiilor de mașini).
— Colegii mi-au spus că la noi la club n-au în program nici o acțiune culturală. M-aș duce la Drept sau la Medicină, dar nu știu ce se organizează acolo, dacă am acces... (Laurențiu Istrate — Facultatea de metalurgie).
— După-amiază am văzut spectacolul „O femeie cu bani”. Diseară fac o plimbare până la Drept, cu un prieten. Se zice că acolo o să fi dans (Vincențiu Constantinescu — Facultatea de energetică).
— Dialogul cu studenții a relevat necesitatea informării culturale. Desigur — au spus ei — este o îndatorire a fiecăruia dintre noi să facem apel permanent la mijloacele cotidiene de informare. Dar asociațiile au posibilitatea să facă o informare mai aproape de profilul, preferințele și exigențele colectivelor studențești.
— Împreună cu locatarii ai complexului „Regie” pornim — la întâmplare! — în căutarea serilor culturale. Cel dintâi popas: clubul Institutului politehnic. O mare decepție. La intrare, un afiș ține loc de „Bun venit! Pofitiți!”

glume desenate, caricaturile, ghirlandele, jocuri de lumini. Nimic din toate acestea. Singurul element specific de decor îl ofereau paltoanele atimate bizar pe ferestre, pe calorifere, pretutindeni (foto 2)... Ne așteptam să vedem studenții întîmpinați de gazde primitoare, sante, străduindu-se să facă totul pentru ca musafirii să se simtă cât mai bine. Să fie invitați să participe la ingenioase concursuri de cultură generală, de perspicacitate, improvizatii pantomimice, glume, șarade și ascultare recitatori, soliști. Organizatorii au considerat însă că și-au făcut datoria oferind muzică de dans.
— La cluburile Institutului de medicină și farmacie și Institutului de petrol, gaze și geologie, a ceeași atmosferă monotonă, nesărbătorească pe care o întîlnim la Institutul de științe economice. O singură deosebire: aici funcționau garderobele. La clubul Facultății de limbă și literatură s-a redus la... vizionarea unui nou episod din serialul „Sfinții”. A cita oară?! Ne întoarcem cu aproape un an în urmă și cităm, dintr-un articol apărut în numărul din 7 aprilie al

Pe unii, afișul care străjuia ca un sfînx în fața ușilor încuinate i-a îndemnat să se întoarcă acasă. Noi însă, alăturându-ne celor perseverenți, am continuat investigațiile.
Ce înseamnă, de fapt, reuniune
Orele 21.30. În fața Institutului de științe economice ne adresăm unor studenți care tocmai ieșeau:
— Este reuniune?
— E un fel... a fost răspunsul.
Urbind la etajul IV, de unde se auzeau acordurile melodioase de dans, le-am dat dreptate studenților. Ne așteptam să întîlnim aici un cadru de petrecere studențească. Credeam că vom pătrunde în universul atrăgător cu care ne-am obișnuit în unele reuniuni studențești...

revoltă, devine aproape generală pentru artiștii plastici ai deceniilor care au urmat începutului de secol, ce au urmat războaielor. Intensitatea evenimentului a mai marcat, poate pentru prima oară în plastica românească, și situația tranșantă pe poziții, o afirmare a artei de tînută socială, directă, cu ecouri imediate. Cunoscutul tablou „1907” al lui Octav Băncilă, expus pentru prima oară în 1907 în vitrina librăriei „Moldova” din Iași, apoi în 1909 în sala Ateneului din București, în fața căruia se povestește că un țărăn în-genuchiat ca în fața unei icoane, a stîrnit vii comentarii de presă, demonstrînd și prin această artă în anumite condiții devine o armă eficientă, ascuțită. Alături de pinzele pictorilor, străbătute de un puternic suflu dramatic și evocator, alături de desenele lor (dintre cele mai reprezentative cităm pe cele ale lui Octav Băncilă, C. Rădulescu, N. Tonitza, Gabriel Popescu, N. Vermont ș.a.), adevărate documente de epocă prin caracterul lor de reportaj plastic, s-au afirmat și alte lucrări deosebite ca structură și destinație de acestea și anume celea de grafică, îndeosebi de grafică publicitară. Ele au precedat, cel mai adesea, în timpurile ca un adevărat hiper-sensibil barometru social, ori au perpetuat mulți ani după războai, ca un refren, tragedia unei condiții, au demascat lumii similitudinile de situații, cauze și efecte nocive comune. Remarcabile prin incisivitatea lor, ele au fost acea pictură statornică de subminare a unei orîndiri. Desenele lui Sîrto („Făcîia adevărată, 1907”) la fel de caustice și reverentioase la adresa monarhiei și camarilei, ca și cele ale lui Tonitza și Iser („Carol I — 1907”, realizat în 1913 și „Holera”, realizat în 1911) se alătură celor lui Ary Murnu („Ultima defilare”, 1906, cu subtitlul „Ave rex, murituri (de foame) te saluta”, „Contribuabilul român”, 1905, „Rezolvarea chestiunii țărănești”, 1907 sau Nicolae Mantu („Solicitudine pentru țărîni”, 1901, „Adevărul jubileu”, 1907, lucrare realizată în străinătate la München, unde plecase să se specializeze), care întuiesc și urmăresc zguduiri sociale, ce vor culmina în acea epocă cu cele consacrate anului 1907. Cu seurgerea anilor în condiții istorice noi, momentul a căpătat sensuri și străluciri noi, a impus într-un fir firesc, logic, eforturile dintotdeauna ale progresului social, eforturile dintotdeauna ale omului de a fi liber, a pus și mai mult în valoare corolarul lor, care a fost revoluția socialistă.
— Artiștii plastici contemporani au consacrat cicluri întregi acestui eveniment (A. Jiquidi „Ciclu 1907”, 1956, A. Demian „Ciclu 1907”, 1958), l-au abordat în tratări picturale ample (Al. Ciucurencu, „Epilogul războaielor”; R. Schweitzer-Cumpăna, „1907”; N. Mantu, „Din Ordin”, ș.a.), ori l-au comemorat în opere de sculptură monumentală (C. Medrea, Irimescu, N. Corcescu ș.a.).

CARNET TEATRAL

„DOMNII GLEMBAY”

la Teatrul Național „I. L. Caragiale” de M. Krleza

Recenta premieră a Naționalului bucureștean valorifică un text celebru de dramaturgie iugoslavă mai puțin cunoscut pînă acum publicului nostru. Krleza este o personalitate scriitoricească multilaterală și s-a manifestat de-a lungul anilor atât în teatru cît și în roman, navelă, eseu, critică de artă. „Domnii Glembay” se înscrie ca parte integrantă în trilogia menită să investigheze universul social și moral al burgheziei și aristocrației decăzute din Croația, la începutul secolului nostru. Pe bună dreptate, clauzul Glembay devine reprezentativ pentru o întreagă faună devorată de vici, asmatice și jafuri, care a abandonat definitiv orice urmă de virtute. Scrierul lui Krleza se înrușetează, cu susținut unii comentatori, cu opera lui Dostoievski sau Thomas Mann. Filajile par judecose mai ales în primul caz. Observația realistă se asociază cu un patos al adevărului crud. Onorabilitatea, presanța Glembay-ilor rămîn numai aparențe, întreaga existență a familiei colcăie de patimi și abjecție. Crima este o componentă firească a vieții dominate de meschinărie împinsă pînă la ferocitate. Singurul care se detașează într-un fel de această lume imundă este Leone, fiul cu veleități de pictor, autoexilat, cu o neliniște ardentă pricinuită de cunoașterea unor fapte inumane. Conflictul se declanșează firesc, între tîndrul revoltat și solitar și familia dornică să-și păstreze armonia bazată pe falșitate. În special tatăl și mama vitregă devin adversarii „furișului” Leone. Piesa constituie o gradație minuită cu abilitate. Primul act, deși păstrează o tentă expozițională, ascunde premisele izbucnirii furtive. Leone se află deja în dispoziția cu cei din jur, deși documentată, nu s-a aprins nici o căldură. Măturăturile, mai bine zis izbucnirile lui referitoare la aventura mamei vitregi cu pastorul fariseu, anunță un nou capitol al conflictului. Și într-adevăr, actual al doilea, susținut aproape în întregime de două personaje — tatăl și fiul — conține un material dramatic substanțial, punînd în lumină idei semnificative ale piesei. După moartea bătrînilor Glembay, survenită în urma „marilor explicații”, episodul final așează față în față pe cei doi aprigi inamici — Leone și vitregă. Rezolvarea este tragică, rămîne fidelă stilului familiei Glembay. Tonalitatea dramei este sumbră, apăsătoare. Dar din acest tabloul social și psihologic domi-

Lucrările de stat

(Urmare din pag. 1)
estare, al comunicării obișnuite, pur și simplu. E caracteristica reînălțării, după solitudinea lecturii, după solitudinea bibliotecilor. E o gravitate a virtetii înțelată și prin gustul pentru succes, adică pentru reușita personală (caci activitatea intelectuală fără spirit competitiv, ar fi aproape sau de tot anulat) și prin a face dovada virtuților individuale. La virtutea aceasta, fiecare dintre ei consideră că are ceva de spus, ceva magnific, ceva încă neafirmat, ceva care trebuie comunicat pentru ca viața să fie mai frumoasă și mai bogată. Și este bine, de zece ori bine, ca să fie așa, că acest fel de a-și înțelege existența socială prin profesia lor de intelectuali să fie întotdeauna păstrat, niciodată alterat de obeala blazării sau de gustul amar al scepticismului. Fiecare dintre ei poate ureca culmi, poate să-și facă din nume renume. Fiecareia dintre ei i se cere aceasta. Și în numele condițiilor materiale care le-au fost puse la dispoziție, și în numele speranțelor ce trebuie onorate prin faptele bune, și în numele tineretii generoase. Privindu-l în sălile bibliotecilor, sau în laboratoarele unde ucenicia științifică atinge pragul de sus, vei avea convingerea că lucrările de stat pe care le pregătesc astăzi vor fi, la cei mai mulți dintre ei, dovada că n-au fost crediții în van, dovada că milne vor fi liturii creatorilor, sau devotații profesori, neobosiți cultivatori ai pămîntului și febrili înșineri de uzină. Și vei avea încă o dovadă, o dovadă supremă, că tineretea le e sortită împlinirii.

CORNEL RADU CONSTANTINESCU

Consfătuire cu creatorii populari

DEVA (de la corespondentul nostru).
Zilele trecute, la Oraștie a avut loc o consfătuire la care au participat cei mai buni creatori populari din regiunea Hunedoara, preințați la expozițiile de artă populară din anul trecut. Și-au dat înțelegerea creatorii în arta cioplîturii în lemn, a cusurului, a brodaturii și țesutului, a cofodriturii și olăriturii.
Participanților le-a fost prezentat un material privind valorificarea artei populare din regiunea Hunedoara întocmit de Casa regională a creației populare Deva și unul privind specificul artei populare hunedorene, întocmit de Muzeul etnografic din Oraștie, apoi a fost prelucrat regulamentul celei de a patra expoziții biennale de artă populară care va avea loc în acest an.
Consfătuirea s-a încheiat cu o vizită la Muzeul etnografic, deschis recent, unde mulți și-au redus creații de-ale lor expuse aici.

participat cu multă plăcere, vorbindu-le studenților despre personalitatea științifică a lui Dimitrie Voinov — al cărui centenar s-a sărbătorit în luna februarie. În prezent lucră la un documentar solicitat de U.N.E.S.C.O. Cu atât mai mult, viața și activitatea acestuia mare om de știință erau de natură să trezească interesele studenților facultății noastre. Aducă că sârbătoreasă „Zilei facultății” oferă cel mai potrivit cadru extra-universitar în care studenții să se întâlnească în pasionante colloquii despre profesie, despre viață, cu dascălii lor.
Este cazul să menționăm aici că la tribuna celei de-a VI-a Conferințe a U.A.S.R. s-a vorbit cu multă căldură despre utilitatea organizării pe-riodice a „Zilei facultății”, care să ofere prilejul întîlnirii studenților cu oamenii de seamă — așa la Facultatea de istorie.
În încheiere, adresăm asociațiilor din facultățile și institutele bucureștene câteva întrebări:
— Ce măsuri vor întreprinde — în facultăți și la cămine — pentru a asigura o informare culturală complexă și operativă; cum va fi organizat sistemul de popularizare eficientă a manifestărilor culturale-artistice din Capitală, precum și a celor inițiate special pentru studenți?
— Cum concep asociațiile din Institutul politehnic, Universitate, Institutul de științe economice, Institutul de medicină și farmacie, Institutul de petrol, gaze și geologie, Institutul de arhitectură organizarea viitoarelor reuniuni studențești; ce măsuri organizatorice vor întreprinde în zilele următoare?
— În ce mod consideră consiliile asociațiilor studenților din facultățile Universității că „Zile facultății” poate deveni un act de cultură, o manifestare complexă care să se afirme ca o valoroasă tradiție universitară?
ION TRONAC
ADRIAN VASILESCU

Lucrările reuniunii ministeriale O. U. A.

ADDIS ABEBA 2 (Agerpres). — Consiliul Ministerial al Organizației Unității Africane, a cărui sesiune se desfășoară în capitala etiopiană, și-a continuat activitatea prin dezbateri în cadrul comitetelor specializate. Referindu-se la discuțiile din Comitetul Politic pe marginea raportului „celor 5” în legătură cu problema rhodesiană, Mohamed Sahnoun, secretarul general-adjunct al O.U.A., a relevat reprezentanților presei prezenți la Africa Hall că delegații africani „găsesc guvernul englez vinovat de perpetuarea regimului rasist de la Salisbury”. Sahnoun a adăugat, totodată, că participarea la actualele lucrări cererii Britaniei să întreprindă pași eficienti, inclusiv folosirea forțelor, împotriva regimului lui Smith.

În cursul ședințelor de lucru după-amiază, delegații au examinat situația coloniilor portugheze și poziția guvernului de la Pretoria în contextul relațiilor interafricane. Membrii Comitetului Politic au relevat că guvernul Republicii Sud-Africane condus de Vorster adăpostește și instruează pe teritoriul acestei țări detașamente de mercenari pe care intenționează să-i folosească

impotriva mișcării de eliberare națională, precum și în alte părți ale Africii, în sprijinul colonialiștilor. Referitor la situația din coloniile portugheze, delegații africani au arătat că în ultimul timp trupele colonialiste au trecut la represalii masive împotriva forțelor patriotice. Astăzi, în Comitetul Politic vor continua dezbaterile privind situația din teritoriile spaniole și din Somalia Franceză, iar Comitetul financiar va relua dezbaterile asupra proiectului de buget al O.U.A. pe anul 1967-1968.

ITALIA. Demonstrația studenților din Roma care și-au exprimat solidaritatea cu lupta colegilor lor spanioli

PE SCURT ● PE SCURT ● PE SCURT ● PE SCURT ● PE SCURT ● PE SCURT

● MINISTRUL comerțului exterior al R. Polone, Witold Trampezyński, a comunicat ziariștilor din Varșovia rezultatele vizitei, pe care a făcut-o în Japonia. El a relevat că delegația poloneză a manifestat interes față de instalațiile pentru industria chimică și electronică, față de diferite instalații industriale cu un înalt grad de tehnicitate, precum și față de o serie de produse laminate. În același timp, Polonia exportă în Japonia, cărbune cocsificabil și produse agricole. Schimbul de mărfuri dintre Polonia și Japonia, a spus el, are perspective foarte bune. Într-un viitor apropiat în Polonia va sosi o delegație de reprezentanți ai industriei și comerțului japonez, pentru a cunoaște baza noastră industrială și de materii prime.

● POTRIVIT datelor furnizate de oficiul japonez de statistică, populația orașului Tokio a depășit cifra de 11 milioane la 1 ianuarie a.c. Capitala Japoniei număra 11 025 013 locuitori.

● JOI la Teheran a fost semnat noul acord comercial pe termen lung între U.R.S.S. și Iran. Potrivit agenției TASS, acordul prevede sporirea de 2,5 ori a schimbului de mărfuri dintre cele două țări. Conform noului acord, Uniunea Sovietică va livra Iranului mașini și instalații, materiale industriale și unele mărfuri de consum. Iranul va sporii exportul de bumbac, piei brute, fructe și de alte mărfuri tradiționale, precum și a unor mărfuri ale industriei ușoare.

● PRINTUL Norodom Sihanouk, seful statului cambodgian, a sosit într-o vizită oficială la Praga, anunță agenția C.T.K.

● MIERCURI a fost deschisă la Pekin o expoziție industrială daneză. Aceasta este una dintre cele mai mari expoziții industriale organizate în străinătate de Danemarca. Printre exponatele ei care ocupă o suprafață de aproximativ 3 600 metri pătrați se află mașini electrice și produse ale industriei electronice.

● PRIMUL ministru al Somaliei, Abdoul-Razak Hadji Hus-

sein, a fost reales secretar general al Partidului Liga Tinerețului din Somalia. Alegerea sa în această funcție s-a făcut în cadrul lucrărilor celui de-al 24-lea Congres al partidului, care se desfășoară la Mogadiscio.

● SENATUL S.U.A. a aprobat miercuri după-amiază cu 72 de voturi contra 19, proiectul de lege privind alocarea sumei de 4,5 miliarde dolari pentru operațiunile militare americane în Vietnam și construirea de instalații militare în această țară, cerută de președintele Johnson. De asemenea, a fost aprobat cu 89 voturi contra 2 un amendament la proiectul de lege pro-

pus de senatorul democrat Mike Mansfield, prin care Senatul sprijină acțiunile forțelor americane în Vietnam.

● COTIDIANUL „Al Ahram”, anunță că la 3 aprilie, urmează să aibă loc la Cairo o reuniune a șefilor statelor R.A.U., Algeria, Guinea, Mali, Tanzania, Congo — Brazzaville și Mauritania, țări care au rupt relațiile diplomatice cu Marea Britanie în anul 1965.

● DOISPREZECE membri ai organizației teroriste americane Ku Klux Klan, au fost arestați miercuri de autoritățile federale, pentru că au organizat asasinarea militanților de culoare Vernon Dahmer. El a fost pus în libertate pe o cauțiune de cîte 5 000 de dolari fiecare. Printre aceștia se afla și Sam Bowers, „marele vrăjitor” al glugilor albe, care se face vinovat și de moartea celor trei militanți integraționiști dispăruți în urmă cu doi ani în împrejurimile Philadelphia (statul Mississippi).

Presiunile exercitate asupra lui Smith, nu exprimă, desigur, temeri reale că el nu ar mai fi, într-adevăr, dispus să aplice politica de pină acum, el a menționează că, în ceea ce privește tendințele la șefa guvernului o atmosferă de supralicere a politicii rasiste.

Printre invinuirile provenite din rîndurile propriului său partid — Frontul Rhodesiei — se numără și aceea că în convorbirile cu primul ministru englez Wilson, de pe cruciatorul „Tiger”, premierul sud-rodhesian „trădat” interesele albilor din Rhodesia; față de această acuzație, el se apără cu argumentul că s-a grăbit să denunțe acordul cu guvernul englez, imediat după ce s-a înopriat la Salisbury.

Mizind pe cartea menținerii frinelor puterii, Smith și-a făcut cunoscută „intenția fermă” de a proclama în Rhodesia o așezisă republică. Dar ezităriile, faptul că nu s-a grăbit să aplice planul pină la capăt, adică să îngăduiască formal reginei Angliei calitatea nominală de șef al statului rhodesian și să-l alunge pe guvernatorul englez, au fost folosite din plin de concurenții săi. „Omul de oțel” s-a apărut cu înversunare, susținind că legea din Commonwealth este învinsă ca „rezervă” deosebită, în cazul proclamării republicii, autoritățile de la Salisbury nu vor izbuti să stabilească relații diplomatice proprii decât cu un număr infim de state.

Cel mai redutabil argument al lui Ian Smith în fața celor ce întesc să-l la locul, este că pină acum, „sanctiunile selective” nu au stîmjenit afacerile coloniilor rhodesiene. El caută să demonstreze că sancțiunile selective impuse în urma rezoluției adoptată la O.N.U. sînt ineficiente

datorită politicii sale de colaborare cu Republica Sud-Africană și cu colonialiștii portughezi. Într-adevăr, un cititor al revistei „Economist” semnala că livrările de petrol din Mozambic (unde se află porturile de acces în Rhodesia s-au dublat de cînd „sanctiunile selective” au devenit mandatorii. S-a anunțat că autoritățile sud-africane stochează rezerve de produse petroliere pe doi ani; pe de o parte, ele se pregătesc să înfrunte un eventual boicot la care ar putea fi supuse din pricina aplicării sfidătoare a apartheidului, iar pe de altă parte — după cum nota revista „NEWSWEEK” — s-ar putea să fie nevoite să aprovizioneze cu petrol guvernul roșin al Rhodesiei. Evident, ineficiența „sanctiunilor selective” impuse regimului sud-rodhesian se datorează, în primul rînd, sprijinului primit la Salisbury din Republica Sud-Africană și din coloniile portugheze din Africa.

De altfel, rasiștilor de la Pretoria nici nu le vine peste măsură de greu să înlesnească legăturile indirecte cu Rhodesia de sud, de vreme ce schimburile anglo-sud-africane prosperă. Iar pe lângă firmele engleze care și-au sporit comerțul cu Pretoria și alte companii occidentale, folosesc intermediarii pentru comerțul cu Salisbury.

„Omul de oțel” a izbutit deocamdată să respingă atacurile concurenților săi doritori să-l ia locul, prezentîndu-se ca un ultra-ultra rasist. Dar săgețile conținute în săgețile sale nu sînt nemulțumite. În algerie, dîndu-se circumscripție, fermierul Harry Moresby și-a prezentat candidatura împotriva reprezentanților oficial ai Frontului Rhodesiei, ceea ce reprezintă o înfruntare directă a partidului primului ministru.

Frământările din Frontul Rhodesiei reflectă impasul actualii orientări potrivit intereselor majorității populației rhodesiene, de origine africană. Se conturează, pe de altă parte, o aripă moderată chiar în rîndurile majorității albe. Lordul Malvern a strîns 4 000 de semnături pe o petiție care cere reluarea dialogului cu Anglia și acceptarea acordului realizat în tratativele de pe Tiger.

Așadar, slăbiciunile „omului de oțel” se manifestă pe cele mai diferite planuri.

Z. FLOREA

Sesiunea Consiliului A. E. L. S.

Ministrul britanic al economiei, Michael Stewart, și ministrul comerțului, Douglas Jay, au părăsit la 1 martie Londra, plecînd spre Stockholm, pentru a lua parte la lucrările Consiliului Ministerial al Asociației Europene a Liberului Schimb. Cu același prilej ministrul afacerilor externe al Angliei, George Brown, va informa pe reprezentanții țărilor membre ale A.E.L.S. asupra rezultatelor vizitelor făcute în compania primului ministru Harold Wilson, în capitalele unor țări membre ale Comunității Economice Europene, în scopul sondării șanselor aderării Marii Britanii la Piața comună. De altfel, principialul obiectiv al lucrărilor Consiliului Ministerial al A.E.L.S. este examinarea bilanțului, sondajului întreprins de Marea Britanie. Printre problemele care se mai află pe agenda reuniunii de la Stockholm al Consiliului Ministerial se numără și analiza evoluției negocierilor tarifare ale Rundet Kennedy.

Declarațiile premierului irakian

Guvernul irakian intenționează să adopte o serie de măsuri pentru a sporii producția industrială, animalieră și agro-alimentară a țării, ceea ce ar micșora considerabil dependența sa față de veniturile realizate în urma comercializării petrolului, a declarat luni seara primul ministru Najî Taleb, într-un interviu acordat ziarului „Saout al Arab”. În momentul de față, a precizat el, blocarea conductei siriene în urma disputelor dintre această și E.P.C. are serioase

repercusiuni asupra economiei Irakului, dependentă în mare măsură, de veniturile pe care le aduce petrolul. Irakul însă, a spus Najî Taleb, dispune de bogate resurse naturale și dacă acestea ar fi mai bine exploatare, „întreruperea traficului petrolului n-ar mai constitui o problemă”. Totodată, premierul irakian a adăugat că guvernul a hotărît crearea unui înalt Consiliu care va controla activitatea de valorificare a altor resurse irakiene.

R. P. D. COREEANĂ. Tinere muncitoare de la fabrica de mătase Chullima din Phenian

NIGERIA

tinuș și în prezent — să organizeze o nouă întâlnire a șefilor militari din toate cele patru provincii, pentru a se face în cele din urmă recunoscut în chip unanim și a putea să vorbească în numele întregii țări. Conducătorii din provincia Orientală ripostează însă: O nouă întâlnire? Cu ce scop? S-au respectat mai întîi hotărîrile de la reuniunea precedentă pentru a se simți nevoia altor tratative? Și, bineînțeles, resping tentativele Lagosului. Mai mult chiar, Ojukwu a declarat nu de mult că „trebuie să fie desemnat succesorul generalului Ironsi”, confirmînd în acest fel că nu recunoaște autoritatea lui Gowon.

Cu cîteva zile în urmă s-a produs și „ultimatumul”. După ce a constat că „guvernul federal de la Lagos n-a pus în aplicare hotărîrile luate de șefii militari în timpul conferinței din Ghana” Ojukwu a declarat că dacă pînă la 31 martie guvernul central nu va îndeplini aceste hotărîri, el se va simți liber să le pună singur în practică în provincia sa. Ce urmări poate avea somația de la Enugu? Va determina ea oare guvernul lui Gowon să pună în practică măsurile preconizate? Posibil. Dar va însemna aceasta sfîrșitul crizei din Nigeria? Nu, firește. Conformarea lui Gowon nu va face, deocamdată, decât să-l determine pe Ojukwu

să trateze în continuare. Dar greutățile se pare că vor începe de-abia de-atunci încolo, intrucît chestiunea esențială, aceea a determinării viitorului constituțional, a structurii politice a statului nigerian, se află astăzi în aceeași fază incipientă, ca și cu jumătate de an în urmă. Se știe că lucrările așezate înaintea conferinței constituționale, amînate și răsmîinate în toamna trecută, n-au înregistrat nici un progres. Întreaga dispută va trebui luată de la capăt. Și aceasta e mult mai greu de făcut după măcelurile nord-știlor — care de fapt stau la baza atât a eșecului conferinței constituționale cit și a împotriviții guvernatorului Nigeriei de est, provincie care a dat atunci cel mai greu tribut de sînge.

Nigerienii își dau seama că problema de căpetenie a prezentului este menținerea unității țării. De aceea populația respinge ideea unui federalism sau chiar federalism instaurat pe criterii tribale și, în general, orice sistem care ar da posibilitatea unei dintre provinciile de a exercita o influență politică preponderentă. În aceste condiții neluarea în considerare a ultimatumului dat de Ojukwu — fie chiar și din motive de prestigiu — ar putea degrada serios singura posibilitate de reluare a unui dialog spinos dar obligatoriu.

ION D. GOIA

Alegerile din Salvador

Aproximativ 1 200 000 de alegători din Salvador vor fi chemați duminică în fața urnelor pentru a alege pe noul președinte al țării. Ei vor trebui să se pronunțe asupra unuia din cei 4 candidați la succesiunea actualului președinte, Julio Adalberto Rivera. Din partea partidului „Coaliția națională” de guvernămînt candidează ministrul de interne, colonelul Fidel Sanchez Hernandez, cunoscut pentru orientarea sa de dreapta. Partidul democratic creștin susține candidatura lui Abraham Rodriguez care a declarat într-un program televizat că, în cazul în care va obține

victoria, primul său act politic va fi de a declara „persona non grata” pe ambasadorul S.U.A. în Salvador pe care l-a acuzat de intervenție în treburile interne ale țării. Din partea forțelor de stînga, grupate în partidul „Acțiunea renovatoare”, candidează dr. Fabio Castillo, fost rector al Universității din Salvador. Cel de-al patrulea candidat este Alvaro Martinez, susținut de „Partidul popular salvadorian”. Acesta din urmă, remarcă agenția France Presse, a fost directorul unei companii comerciale și nu evită să-și afirme deschis opiniile sale de extremă-dreaptă.

Festivitățile de la Rabat

Ieri au avut loc în Maroc festivități organizate cu prilejul aniversării a 11 ani de la cucerirea independenței. În întreaga țară s-au desfășurat adunări și mitinguri în memoria celor care au căzut pentru eliberarea Marocului. La Rabat a avut loc o paradă militară. Statutul de protectorat al Marocului a fost anulat la 2 martie 1956 sub presiunea mișcării de eliberare națională. După proclamarea independenței, de pe teritoriul Marocului au fost evacuate toate trupele militare străine și au fost desființate bazele militare ale acestora.

ULTIMATUMUL LUI OJUKWU

După uciderea lui Ironsi, în iulie 1966, colonelul Odumegwu Ojukwu a putut fi scos din Enugu, capitala provinciei Orientale a Nigeriei, o singură dată, la începutul lui ianuarie 1967. Atunci, după cum se știe, au avut loc pe teritoriul Ghanei (la Accra și Aburi), convorbiri între liderii nigerieni cu privire la viitorul politic al țării și cu privire la alte chestiuni dificile. Cu-vernatorul militar al provinciei Orientale, Ojukwu, condiționase participarea sa de ținerea intruniri în afara granițelor Nigeriei intrucît, arăta el, în Lagos ciuța sa ar fi fost în primejdie.

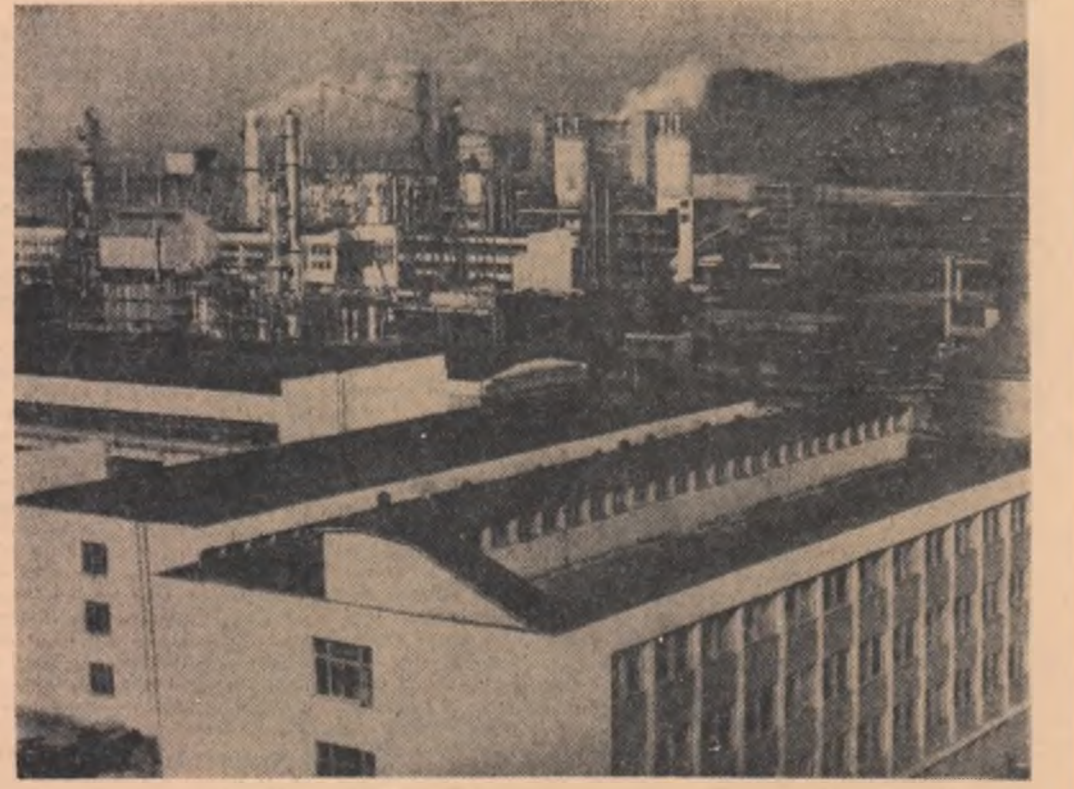
Deși dezbaterile au avut un caracter secret, iar publicitatea în jurul rezultatelor n-a făcut cu multă zgîrcenie, astăzi se știe cu siguranță că cele hotărîte atunci au fost interpretate în chip diferit de conducătorii de la Lagos, pe de o parte, și de guvernatorul de la Enugu, pe de alta. În concepția lui Gowon și a echipei sale, pre-

I. T. T. COLECȚIONEAZĂ...

Marea companie americană de electronică și telecomunicații „International Telephone and Telegraph” își extinde tot mai mult activitatea în afara hotarelor Statelor Unite și mai ales în Europa occidentală. La ora actuală „I.T.T.” posedă nu mai puțin de 80 de filiale în 31 de țări, de pe urma cărora își crește cifra de afaceri cu cca. 9 miliarde franci francezi. Pentru ca aceste prospere afaceri să fie și mai... prospere, „I.T.T.” acclimatizează în Europa occidentală o metodă care în S.U.A. s-a dovedit foarte rodnică: numirea în posturi reprezentative a unor personalități politice altă dată de prim rang, astăzi aflate în retragere. Foști miniștri, foști guvernatori, foști ambasadori, foști senatori sau generali în retragere sînt numiți în posturi a căror titularură are multă rezonanță. Lor nu li se cere pricepere în afacerile firmei, nici un fel de competență, ci doar să-și pună în slujba acesteia numele lor.

Intrucît din manifestările „rebele” de independență ale unor cercuri din Franța, Anglia, etc., oamenii de afaceri americani au învîțat că „vechii continent” nu poate fi cucerit (ca piață economică) cu numele unor generali în retragere, proveniți din forțele armate ale S.U.A., iată-i că în ultima vreme recur în acest scop la nume prestigioase europene. Din „colecția” realizată de „I.T.T.” pe această linie vom aminti cîteva asemenea personalități. Trygvelie, fost secretar general al O.N.U. între 1946—1953, astăzi în etate de 70 de ani, a fost numit director general al filialei norvegiene a „I.T.T.”; la Londra, numirea s-a oprit asupra Lordului Caccia, fost ambasador al Marii Britanii la Washington.

Colecționarea continuă...

R. P. BULGARIA. Combinatul chimic din Vrața